

EI NIMI MIESTÄ PARANNA, TUSKIN YRITYSTÄKÄÄN

Suomalaisten yritysten keskuuteen on viimeisen vuosikymmenen kuluessa levinnyt outo tauti: juurettomuus. Yhtiörekisteriin syntyy jonoja, kun pienet firmat ja suuret pankit ja monialayritykset muuttavat nimiään "kansainvälisemmiksi".

Ulkomaalaisten on vaikea ymmärtää suomalaisyritysten nimenmuutosvimmaa. Länsi-Euroopassa ei ole vastaavaa, vaan siellä päinvastoin pitkä ja perinteikäs menneisyys nostetaan jalustalle. Yhdysvaltalainen ystäväni joutui miettimään pitkään ennen kuin löysi kotimaastaan esimerkin nimeä vaihtaneesta suuryrityksestä; sekin oli parin vuosikymmenen takaa.

Eräs ruotsalainen kollegani kertoi mietineensä, mitä rautaruukin omistaminen on merkinnyt hänen tutkimilleen entisajan ruukinpatruunoille. Asiaa valaistakseen hän kysyi ison yrityksen omistaneelta ystävältään, mitä tälle merkitsi yrityksensä omistaminen. Toimitusjohtaja ei kauaa miettinyt, kun hän vastasi: tunnetun ja arvostetun nimen hallitsemista. Samaan lopputulokseen on päädytty myös englantilaisessa autoteollisuudessa. Kun Rolls Roycen tehtaot äskettäin vaihtoivat omistajaa, myytiin perinteikäs nimi eri ostajalle – hyvään hintaan.

Kun Suomea rakennettiin kiihkeästi 1950- ja 70-luvuilla, jäi vanhojen arvojen kunnioitus usein vähiin. Kaupunkirakentaminen oli usein kaupunkien rumentamista. 1970-luvulla puhuttiin Turun taudista, ja kun vajaa vuosikymmen sitten etsittiin Suomen ruminta kirkonkylää, löytyi runsaasti tasaveroisia ehdokkaita, joiden vanha keskusta oli pahoin pilattu. Nyt rakentaminen on hillitympää, mutta nousukasmainen juurettomuus on löytänyt uusia muotoja.

Mistä on kysymys? Häpeävätkö yritykset menneisyyttään? Uudet nimet herättävät aina hämmennystä: minne tuttu tai muiden

SISÄLLYS

3	Pääkirjoitus
5	Antiikki ja tekniikka
	Minna Lönnqvist
7	Romersk betong
	Bjarne Huldén
8	Katoavaa kauneutta etsimässä
	Sanna Aro-Valjus
14	Anastylosis!
	Minna Lönnqvist
20	Virtuaaliarkeologiaa Lähi-idässä
	Aaro Söderlund & Osku Söderlund
27	Koppartackor från bronsåldern
	Lena Hakulin
34	Malmista kolikoiksi
	Kenneth Lönnqvist
42	Teollisuusyhtiön mallikaupunki
	Mervi Savolainen
51	Bakeliitti – synteettisen ajan airut
	Satu Hiltunen
58	Kirja-arvostelut, Näyttelyt, Uutiset

suosittelema liikekumppani on kadonnut? Fuusioiden ja yrityskauppojen yhteydessä nimenmuutokset ovat ymmärrettäviä, mutta myös tällöin voidaan pitää kiinni perinteistä. Tuore Stora-Enso on tästä hyvä esimerkki. Suomalaisen osapuolen takaa löytyy vanha metsäyhtiö, ruotsalaisen osapuolen nimi viittaa yrityksen juurille, Stora Kopparbergetin vuorimiesten kuparin tuotantoon. Stora Kopparbergetin vuorimiesten oikeudet ja organisaatio saivat kruunulta vahvistuksen viimeistään vuonna 1347. Harvalla yrityksellä koko maailmassa löytyy tällaisia perinteitä!

Nimi on osa identiteettiä. Harva meistä vaihtaa oman nimensä. Miksi siis yritysten pitäisi niin tehdä? Nimen muutos herättää epäilyjä ja ihmetystä: onko uuden nimen takana vakavasti otettava yritys vai paratiisisaarille rekisteröity pöytälaatikkofirma? Eivät nimenvaihdot ainakaan luottamusta lisää. Toivoa sopii, että nykyinen epidemia talttuu pian ja vanhat nimet nousevat taas arvoonsa.

Georg Haggrén

Tekniikan Waiheita on Tekniikan historian seura ry:n kustantama aikakauslehti. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehden tilaushinta on 90 mk/ vuosi. Irtonumerohinta 25 mk.

Tekniikan Historian Seura ry:n jäsenille lehti lähetetään jäsenetuna. Kestotilaus jatkuu ilman eri uudistusta tilauksen peruutukseen asti. Tilauksen voi peruuttaa ilmoittamalla asiasta toimitukselle. Toimitus myy lehden vanhoja numeroita irtokappaleina mikäli niitä on jäljellä.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset: PL 165, 00171 Helsinki.

Lehti vastaanottaa julkaistavaksi kirjoituksia teknologian historian eri aloilta. Aineiston jättö joulukuun numeroon 4/ 98 viimeistään 1. 11.

Tekstit pyydetään kirjoittamaan riittäväillä marginaaleilla 2-rivivälillä yhdelle puolelle arkkiä. Lähetukseen toivotaan liitetäväksi tekstitiedosto korpulla.

Mikäli kirjoitus on primaaritutkimus, käytetään nootituksessa loppuviitteitä. Jos kirjoitus on lyhennelmä, noottien määrä pyritään supistamaan minimiin ja kirjallisuutena mainitaan alkuperäinen teksti.

Lehti ottaa arvosteltavaksi alalta kirjoitettuja julkaisuja, painotuotteita ja näyttelykäsikirjoituksia.

Lehti ei palauta pyytämättä lähetettyjä tekstinäytteitä tai valokuvia. Valokuvien käsittelystä pyydetään sopimaan erikseen toimituksen kanssa.

Artikkelien sisällöstä ja niissä esiintyvistä mielipiteistä ja kuvien julkaisuoikeudesta vastaa kirjoittaja.

TOIMITUSNEUVOSTO

Lars Hukkinen, Pertti Kaarna, Georg Haggrén, Tuula Kuusisalo, Karl-Erik Michelsen, Panu Nykänen